

Regio Deal Saba

Partijen:

1. De Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, mevrouw Mona Keijzer, hierna te noemen: VRO;
2. De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mevrouw J.J.M. Uitermark, hierna te noemen: BZK;
3. De Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering, de heer Zsolt Szabó, hierna te noemen: KR;
4. De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de heer Eddy van Hijum, hierna te noemen: SZW.

Partijen genoemd onder 1 tot en met 4 ieder handelend als bestuursorgaan en als vertegenwoordiger van de Staat der Nederlanden, hierna samen te noemen: het Rijk;

5. Het openbaar lichaam Saba, te dezen vertegenwoordigd door de gedeputeerde Eviton Heyliger en gedeputeerde Bruce Zagers, hierna te noemen: Openbaar Lichaam Saba (OLS)

Partij genoemd onder 5 handelend in diens hoedanigheid van bestuursorgaan, hierna te noemen: Regio;

Alle Partijen hierna allen tezamen te noemen: Partijen.

Partners:

De volgende partners zijn betrokken bij de Regio Deal:

- Saba Reach Foundation;
- Sea&Learn Foundation;
- Saba Heritage Center (NGO);
- Child focus Foundation;
- Sacred Heart Primary School;
- Saba Comprehensive School.

Begripsbepaling:

In dit convenant wordt verstaan onder:

- *Regio Deal*: convenant dat door de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening , eventueel een andere minister/staatssecretaris en één of meer regionale Partijen is gesloten om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te verbeteren;
- *Regio Envelop*: het bedrag van € 900 miljoen dat het kabinet Rutte IV beschikbaar heeft gesteld om in de periode van 2022 - 2025 nieuwe Regio Deals af te sluiten;
- *Regiokassier*: publieke regionale Partij zijnde een provincie, gemeente of openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regelingen of een van de openbare lichamen Bonaire Sint-Eustatius of Saba, die ten behoeve van de uitvoering van de Regio Deal de taak van kassier vervult of zal vervullen;
- *Regionale private financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een private regionale Partij;
- *Regionale publieke financiering*: voor de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal beschikbaar gestelde financiële bijdragen of bijdragen in natura van een publieke regionale Partij, niet zijnde een specifieke uitkering, opdracht of subsidie van het Rijk;
- *Bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals*: betreft de bijzondere uitkering waarin de juridische- en financiële kaders en verplichtingen voor het toekennen van de rijksmiddelen uit de Regio Envelop aan een regiokassier door het Rijk staan.

Partner: organisatie die bij de Regio Deal betrokken wordt door Partijen, maar de Deal niet aangaat en waarvoor geen specifieke actie in de Regio Deal kan staan;

Algemene overwegingen

1. Rijk en Regio werken samen in Regio Deals aan complexe, regionale opgaven gericht op het vergroten van de kwaliteit van leven, wonen en werken in de regio ('brede welvaart').
2. Regio Deals beogen de samenwerking tussen overheden, onderwijs, bedrijven, maatschappelijke organisaties en inwoners in de regio en tussen Rijk en Regio te versterken.
3. Voor de Regio Deals zijn middelen beschikbaar uit de Regio Envelop, waarbij vanuit het partnerschap vertrekpunt is dat de Rijksbijdrage gepaard gaat met minimaal eenzelfde bijdrage aan regionale (publieke en/of private) financiering.
4. De Regio Deals onderscheiden zich door haar integrale en gezamenlijke programmatische aanpak met lerend en adaptief karakter en met financiering van zowel Rijk als regio van reguliere beleidsinstrumenten.
5. De Regio Deals zijn bedoeld als een tijdelijke impuls voor regionale ontwikkeling met een duurzaam effect, waarbij geleerde lessen en structurele exploitatiekosten van lange termijn investeringen worden geborgd.
6. De middelen uit de Regio Envelop voor de Regio Deals vijfde tranche worden door VRO beschikbaar gesteld als bijzondere uitkering op grond van het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche.

Specifieke overwegingen

Kenmerk regio Saba

1. Saba is een bijzondere gemeente (openbaar lichaam) van Nederland en vormt samen met de eilanden Bonaire en St. Eustatius Caribisch Nederland. Binnen deze groep is Saba de kleinste bijzondere gemeente van Nederland: het eiland heeft een oppervlakte van 13 vierkante kilometer en ruim 2000 inwoners. Het eiland kent net als de rest van Caribisch Nederland een hoog armoedecijfer.
2. Ondanks de inspanningen van het eiland en de lokale overheid op ontwikkeling op verschillende terreinen, blijven er kansen liggen voor overkoepelende, bredere trajecten. Vanwege de kleine schaal is de beschikbaarheid van (onderwijs)expertise en voorzieningen relatief beperkt. Daar komt bij dat connectiviteit in de regio kostbaar is, waardoor een aanzienlijk deel van de bevolking aan het eiland gebonden blijft. Dit belemmert de ontwikkelmogelijkheden voor de lokale bevolking. Het leidt ertoe dat lokale jongeren slechts beperkt zijn toegerust op een eventueel leven buiten Saba, terwijl ze tegelijkertijd weinig (door)groeimogelijkheden op het eiland zelf hebben. Dit treft de inwoners van St John's des te meer. Hoewel de scholen zich hier bevinden, biedt het dorp verder weinig tot geen voorzieningen. Veel sport- en culturele activiteiten vinden plaats in The Bottom (Johan Cruijff sports field en de bibliotheek), terwijl sociale en werkgerelateerde kansen te vinden zijn in Windwardside (Lion's Club, horecagelegenheden, supermarkten).

Opgave 1 – Armoede en toekomstperspectief

3. Ruim een derde van de bevolking leeft op Saba in armoede¹. Het rapport van de Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland beschrijft deze problematiek². Door diverse externe factoren vanaf 2017, zoals de orkanen Irma en Maria en de Covid-19 pandemie, heeft het toerisme op het eiland een zware klap gekregen, terwijl toerisme de belangrijkste pijler van de lokale economie is.³ Dit, in combinatie met de armoede op het eiland, heeft grote gevolgen voor de lokale gemeenschap, zeker als het gaat om het toekomstperspectief voor jonge generaties.
4. Het onderwijs voor de lokale bevolking beperkt zich tot basis- en middelbare schoolonderwijs met maximaal Havo-niveau en enkele trajecten tot MBO2-niveau, met name gericht op

---

¹ Commissie Sociaal Minimum Caribisch Nederland. *Een waardig bestaan: Een sociaal minimum dat voorziet in toenemend perspectief op zelfredzaamheid*. Oktober 6 2023. Pagina 76.

² Idem.

³ De verwoestende orkanen Irma en Maria in 2017, de wereldwijde Covid-19 pandemie, en wereldwijd stijgende prijzen

praktische beroepen in het toerisme en de bouw. Er is een gebrek aan faciliteiten voor culturele en talentenontwikkeling, waardoor kansen worden gemist. Het gebrek aan ontwikkelmogelijkheden beperkt zich niet tot scholieren, maar heeft ook een impact op (jong)volwassen inwoners van het eiland en mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

5. Aandacht voor brede welvaart vraagt een holistische benadering van de problemen die spelen op het eiland. Zo hebben armoede en gebrek aan perspectief voor lokale jongeren weerslag op geestelijke en lichamelijke gezondheid. Door op meerdere facetten in te zetten, zowel sociaaleconomisch, als fysiek en mentaal, zal uiteindelijk de brede welvaart duurzaam verbeteren.

Opgave 2 – Ontwikkeling van St John's en brede welvaart

6. Op Saba zijn verschillen in welvaart en ontwikkeling te zien tussen de dorpen⁴. St. John's heeft niet dezelfde aandacht gekregen op het gebied van economische groei en toegang tot voorzieningen. Dit heeft te maken met het feit dat het dorp decennialang te kampen heeft gehad met de nadelige effecten van afvalverbranding bij het lagergelegen afvalverwerkingsstation, waarvandaan de rook regelmatig naar St John's trok. Het dorp was daarom minder aantrekkelijk voor vestiging van bewoners en bedrijvigheid. De afgelopen tien jaar is hard gewerkt aan het verduurzamen en verschoneren van de afvalverwerking. Sinds ongeveer anderhalf jaar wordt zo'n 95% van al het afval geëxporteerd en buiten het eiland verder verwerkt en gerecycled. Afvalverbranding heeft daardoor vrijwel geen impact meer op St John's. Daarmee is nu een momentum gecreëerd waarin verdere ontwikkeling en het vergroten van de aantrekkelijkheid van St John's mogelijk is.
7. Hoewel de twee scholen op het eiland (de basisschool en de middelbare school) zich in St. John's bevinden, is het dorp door de jaren heen onaantrekkelijk gebleken om in te wonen of om er bedrijvigheid te vestigen. Momenteel wordt het dorp gekenmerkt door vergrijzing en een gebrek aan onderhoud van het woningaanbod.

Opgave 3 - Samenwerking

8. Samenwerking tussen lokale partners die op verschillende terreinen werkzaam zijn (bv. Saba Reach Foundation, Sea&Learn Foundation, scholen) is niet altijd vanzelfsprekend, waardoor kansen voor synergie blijven liggen. Niet alleen de samenwerking tussen lokale partners maar ook die met het OLS kan versteviging gebruiken om meer kansen voor synergie te benutten.

Nationale doelstellingen

9. Het ministerie van BZK (Directie Koninkrijksrelaties) bevordert in deze Regio Deal de uitvoering van doelen, aanpak en resultaten, onder andere door directe uitvoeringscapaciteit ter beschikking te stellen.
10. SZW signaleert relevante ontwikkelingen in Rijksbeleid en nationale programma's die kansrijk zijn voor de uitvoering van deze regiodeal en die betrekking hebben op het beleidsterrein waar SZW opereert. Daarnaast verkent SZW samen met de regio hoe met eventuele knelpunten in wet- en regelgeving op SZW-terrein kan worden omgegaan.

Partijen komen het volgende overeen:

1. Doelen, aanpak en resultaten Regio Deal Saba

Artikel 1 – Doelen

De Regio Deal richt zich op het bevorderen van de brede welvaart en het verbeteren van de levenskwaliteit op het eiland, door in te zetten op de volgende doelen:

Pijler 1: Realisatie Enrichment Center Saba

- De brede welvaart een stevige impuls geven;
- Kansen bieden aan scholieren en (jong)volwassenen voor omscholing; met betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt;

---

⁴ Zo herbergt de hoofdstad (The Bottom) het centrum van de overheidsdiensten, is Windwardside florerend als toeristische hub en beschikt Zion's Hill beschikt over het vliegveld.

- Milieuvriendelijke en toekomstbestendige ontwikkeling van de fysieke locatie voor het Enrichment Center, onder andere door duurzaamheid prioriteit te geven bij de bouw;
- De verbeterde faciliteiten van het Enrichment Center maken van St John's een aantrekkelijke plaats waar het dienstenaanbod leidt tot zelfontplooiing, culturele verbondenheid, en sociale cohesie.

Pijler 2: Het opzetten van verschillende programma's

- Er worden kansen gecreëerd op het vlak van onderwijs, gezondheid, cultuur en economische ontwikkeling en er komt meer synergie tussen deze programma's;
- Er is minder werkloosheid en meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt nemen deel aan het arbeidsproces, waardoor armoede op Saba wordt teruggedrongen;
- Een gezonde levensstijl wordt gangbaarder op het eiland;
- Het lokale bedrijfsleven en toerisme groeien;

Artikel 2 - Aanpak

De uitdagingen op onder andere het gebied van armoede en gebrek aan toekomstperspectief worden aan de hand van een integrale aanpak, gericht op twee pijlers, aangepakt.

Pijler 1: Realisatie Enrichment Center Saba

Centraal in deze aanpak staat het creëren van een Enrichment Center in St Johns. Deze nieuwe faciliteit biedt een ruimte voor initiatieven op het gebied van onderwijs, gezondheid, cultuur en economische ontwikkeling. Het is een plek die ontmoeting en interactie stimuleert en mensen van alle leeftijden aanmoedigt om nieuwe vaardigheden te ontwikkelen. Met de komst van deze locatie kunnen drie programmalijnen worden uitgerold (zie pijler 2).

De fysieke locatie zal zo worden ontworpen dat deze in nauwe verbinding staat met de nabijgelegen scholen en de sportfaciliteit, waardoor interactie en het combineren van ontwikkelkansen worden bevorderd. Duurzaamheid speelt een belangrijke rol in de bouw, met aandacht voor het gebruik van milieuvriendelijke materialen en het creëren van schaduwplekken en natuurlijke ventilatie. Door het integreren van groen in en rondom het gebouw wordt een zo duurzaam en aangenaam mogelijke omgeving gerealiseerd.

Pijler 2: Het opzetten van verschillende programma's:

Het Enrichment Center biedt kansen voor de ontwikkeling van programma's op drie verschillende terreinen: onderwijs en ontwikkeling; sport en gezondheid; en culturele verbinding, sociale cohesie en duurzame groei. Hieronder staat een beschrijving van elk van de programmalijnen. Bij het ontwikkelen van de programma's zal een koppeling worden gemaakt met bestaande beleidsinzet en initiatieven. Denk aan het naschoolse activiteiten aanbod, sportprogramma's en initiatieven op het gebied van gezonde leefstijl en natuureducatie. De ontwikkeling van de programma's van het Enrichment Center zal verbonden zijn aan het meerjarige meerjarige Community Development and Culture Policy Plan⁵ van het Openbaar Lichaam Saba. Daarnaast zal het Openbaar Lichaam zich tijdens de realisatie van het Enrichment Center inzetten voor het behoud en vergroting van de beschikbare capaciteit voor het uitvoeren van programma's. Dit vanuit het oogpunt van de kleinschaligheid en de daarmee gepaard gaande uitdaging om personele capaciteit te vinden.

A. Vergroten van het aanbod van onderwijs- en ontwikkelmogelijkheden.

Onderwijsniveau houdt een direct (positie) verband met de brede welvaart. In het Enrichment Center worden onderwijs- en ontwikkeltrajecten opgezet voor onder andere de talentontwikkeling en culturele ontwikkeling van de lokale jeugd, en om baankansen te creëren

⁵ Het Community Development plan is ontwikkeld ten behoeve van de professionalisering van de afdeling Community Development bij het Openbaar Lichaam Saba en de diensten die via deze afdeling aan de gemeenschap worden verleend. Het plan omvat een integrale benadering gebaseerd op alle thema's van gemeenschapontwikkeling om op een holistische manier kwaliteitsdiensten aan de gemeenschap te leveren. Het Culture Policy Plan heeft als doel dat alle burgers zich op gelijke wijze deel voelen van een multiculturele en diverse gemeenschap. Het plan is gebaseerd op het FARO-verdrag dat de deelname van de gemeenschap aan het ontwikkelingsproces nastreeft, waarmee een collectief cultuurbeleid kan worden bereikt dat de gemeenschap weerspiegelt.

voor inwoners van het dorp. Ook worden leer- werktrajecten opgezet. Hiermee wordt voor de lokale bevolking een beter toekomstperspectief gerealiseerd, wat naar verwachting ook het mentale en fysieke welzijn van de lokale inwoners ten goede zal komen. Doordat hiermee alle inwoners toegang krijgen tot een verbreed palet aan ontwikkelingsmogelijkheden, zullen eilandbewoners niet alleen op het eiland zelf, maar ook daarbuiten zich beter kunnen ontplooiën. Tevens zal naar verwachting het vergroten aanbod aan ontwikkelingsmogelijkheden ertoe leiden dat meer lokaal talent op het eiland blijft of zich er op termijn zal hervestigen. In algemene zin zal dit de brede welvaart op het eiland vergroten.

B. Een sport- en gezondheidsprogramma.

Dit programma is gericht op zowel actieve participatie van de lokale bevolking als het vergroten van de bewustwording – o.a. door campagnes - over:

- Sport en lichamelijke activiteit, die bijdragen aan de fysieke gezondheid, het mentale welzijn en de sociale samenhang binnen de gemeenschap.
- Gezonde voeding, met nadruk op educatie op het gebied van lokale voedselproductie en het belang van verse 'whole foods'.
- Gezond leefgedrag.

C. Een programma gericht op culturele verbinding, sociale cohesie en duurzame groei.

In dit programma wordt ingezet op het organiseren van culturele evenementen en bijeenkomsten. In combinatie met het nieuwe huisvestingsbeleid op Saba, waarin plannen zijn opgenomen voor tientallen extra sociale huurwoningen, vormt de ontwikkeling van het Enrichment Center in St John's een aanvullende impuls: St John's zal een aantrekkelijker locatie worden voor de bouw van zowel sociale als particuliere huisvesting. Dit zal het aanzicht van het dorp verder verbeteren en ten goede komen aan het toerisme in St John's. Waar momenteel de meerderheid van de bezoekers verblijft in Windwardside, zal St John's dankzij de verbeterde (culturele) voorzieningen en huisvesting, en dankzij de centrale ligging op het eiland, een interessant alternatief worden voor kort- en langduriger verblijf. Daarnaast zal het Enrichment Center kansen bieden voor het organiseren en hosten van congressen en lezingen en biedt het een professioneel platform voor muzikanten en andere artiesten van op en buiten het eiland. Dit zal het eiland aantrekkelijker maken voor bezoekers.

Artikel 3 – Beoogde resultaten

Pijler 1: Realisatie Enrichment Center Saba

Het beoogde resultaat van pijler 1 is de bouw en opening van het Enrichment Center in St John's. Dit wordt een belangrijke centrale ontmoetingsplaats op het eiland. Vanuit dit startpunt kunnen de programma's worden georganiseerd in het center die uiteindelijk bijdragen aan het oplossen van de beschreven opgaven.

In combinatie met de scholen en de sportfaciliteit zal het Enrichment Center een baken vormen waar jong en oud samenkomen. Het ontwerp van het center in samenhang met de naastgelegen gebouwen zal beweging en interactie stimuleren. Sport en kennisontwikkeling op gezond leven kunnen hier bijvoorbeeld hand in hand gaan, evenals culturele activiteiten en stimuleren van sociale cohesie, of toerisme-educatie en horeca. Kennis en praktijk worden hiermee bij elkaar gebracht, om zo een sterke basis voor (algemene) ontwikkeling te vormen.

Pijler 2: Het opzetten van verschillende programma's

Vanuit het Enrichment Center worden verschillende programma's opgezet die bijdragen aan onderwijs- en ontwikkelingsmogelijkheden, sport en gezondheid, en culturele verbinding, sociale cohesie en duurzame groei. Het beoogde aanbod richt zich in elk geval op, maar is niet gelimiteerd tot, onderstaande punten:

A. Vergroten van het aanbod van onderwijs- en ontwikkelingsmogelijkheden:

- Opzetten van verschillende programma's waarmee het onderwijsaanbod wordt verbreed;

- Opzetten van leer-werktrajecten;
  - Aanbieden van horizonverbredend onderwijs, bijvoorbeeld over de culturele sector;
  - Realisatie van werkplekken voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat meer mensen uit deze doelgroep deelnemen aan het arbeidsproces of zicht krijgen daarop;
  - Ondersteuning en training op het gebied van opvoeden, financiën en zelfredzaamheid;
  - Opzetten van educatieprogramma's rondom cultuurbehoud en erfgoed.
- B. Een sport- en gezondheidsprogramma:
- Stimuleren van sport en lichamelijke activiteit zodat de inwoners van Saba meer gaan bewegen;
  - Kennisdeling over gezonde voeding, waardoor inwoners van Saba gezonder gaan eten;
  - Opzetten van een onderwijsprogramma gericht op lokale voedselproductie en lokale voeding, waardoor een groter deel van de lokale bevolking lokale producten koopt en actief wordt in lokale voedselproductie. Dit zal leiden tot een toename van het aanbod van verse lokale producten en de zelfredzaamheid van de lokale bevolking.
- C. Een programma gericht op culturele verbinding, sociale cohesie en duurzame groei:
- Het Enrichment Center een centrale ontmoetingsplaats te laten zijn voor de Sabanen;
  - Organiseren van evenementen gericht op culturele verbinding en sociale samenhang;
  - Vergroten van de kansen voor toerisme, door het Enrichment Center in te zetten voor evenementen zoals Sea&Learn Foundation en als locatie voor conferenties;
  - Aanmoedigen van lokale bedrijvigheid, met name initiatieven die betrekking hebben op ondernemerschap. Dit kan bijvoorbeeld door een samenwerking met de Kamer van Koophandel of het organiseren van trainingen voor startende (kleine) ondernemers.

2. Inzet middelen Regio Envelop voor uitvoering Regio Deal Saba

Artikel 4 – Uitgangspunten

1. Partijen beogen een gecoördineerde beleidsmatige inzet van hun gezamenlijke financiële middelen op basis van de afspraken in deze Regio Deal. De Regio geeft met die middelen uitvoering aan de Regio Deal Saba zoals het initiëren en/of realiseren van programma's en projecten en andere uitvoeringsactiviteiten in het kader van de doelen en interventies van de Regio Deal Saba zoals bedoeld in artikelen 1 tot en met 3. Op deze wijze zetten Partijen zich in om de regionale opgave van de regio Saba te realiseren
2. VRO reserveert maximaal € 5 mln. inclusief eventueel verschuldigde BTW vanuit de Regio Envelop als Rijksbijdrage voor uitvoeringsactiviteiten als bedoeld in het eerste lid, volgens de in de onderstaande tabel opgenomen onderverdeling. Hierin zijn ook de uitvoeringskosten oftewel VAT-kosten (Voorbereiding, Administratie en Toezicht) opgenomen, waarbij uitgegaan wordt van maximaal 3% van de Rijksbijdrage.

De regio wijkt af van de 50% cofinancieringseis. Dit vanwege het gegeven dat de bestuurlijke- en financiële verhoudingen anders zijn tussen het Rijk en Caribisch Nederland, de openbare lichamen geen geld kunnen lenen en over minder financiële ruimte beschikken en meer afhankelijk zijn van investeringen van de Rijksoverheid. Het Openbaar Lichaam zet zich in voor het maximaliseren van de inbreng in natura en zoekt naar andere financieringsmogelijkheden. Voor aanvullende middelen voor het ontwikkelen van programma's en activiteiten wordt gekeken naar Europese fondsen. Hierin wordt samengewerkt met het 'Cabinet Special Envoy for the BES islands' dat zich onder andere inzet voor het vergroten van de mogelijkheden voor EU-financiering op de BES eilanden, en met de VNG voor het schrijven van subsidie-aanvragen. Het Openbaar Lichaam levert daarnaast de projectmanager voor de uitvoering van de Regio Deal en heeft de benodigde grond aangekocht voor de bouw van de Enrichment Center.

Uitvoeringsactiviteiten	Maximale rijksbijdrage¹⁾	Regionale financiering	Totaal bedrag
1. Realisatie Enrichment Center Saba	€ 4.700.000	€ 0	€ 4.700.000
2. Het opzetten van verschillende programma's	€ 150.000	€ 0	€ 150.000
Uitvoeringskosten (VAT)	€ 150.000	€ 0	€ 150.000
Bijdragen totaal maximaal	€ 5.000.000	€ 0	€ 5.000.000

1) Dit bedrag is inclusief eventueel verschuldigde BTW.

3. De verdeling opgenomen in de tabel in het tweede lid geldt als uitgangspunt. Partijen zijn zich ervan bewust dat gedurende de looptijd van de Regio Deal omstandigheden en/of prioriteiten kunnen wijzigen. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, een gewijzigde verdeling over de pijlers afspreken. Op deze wijziging van Regio Deal Saba is artikel 11 van toepassing.

Artikel 5 - Regiokassier

Partijen spreken af dat in het kader van de uitvoeringsactiviteiten van de Regio Deal Saba het Openbaar Lichaam Saba de rol zal vervullen van regiokassier. De regiokassier draagt zorg voor het nakomen van de voorwaarden en verplichtingen, zoals verwoord in de Bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals.

3. Governance uitvoering Regio Deal Saba

Artikel 6 - Rijk-Regio-overleg

1. Periodiek treden Partijen in overleg over de onderlinge samenwerking in het kader van de Regio Deal Saba en met andere publieke en/of private samenwerkingspartners. Dit Rijk-Regio-overleg ziet toe op de uitvoering van Regio Deal zoals beschreven in dit convenant.
2. Het Rijk-Regio-overleg vergadert tenminste eenmaal per jaar, over de voortgang van, en eventuele knelpunten of risico's in, de uitvoering van de Regio Deal en andere actualiteiten in de regio.
3. Het in het eerste lid bedoelde Rijk-Regio-overleg bestaat uit de volgende vertegenwoordigers:
  - a. vanuit de ministeries van het Rijk:
    - i. Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening
    - ii. Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
    - iii. Namens de Staatssecretaris van Koninkrijksrelaties en Digitalisering;
    - iv. Sociale Zaken en Werkgelegenheid.
  - b. vanuit de Regio:
    - i. Gedeputeerden van het Openbaar Lichaam Saba
    - ii. Andere publieke en/of private samenwerkingspartners
4. Het Rijk-Regio-overleg voorziet in zijn eigen werkwijze, waarbij het uitgangspunt is dat de regio bij het organiseren, uitnodigen en verslagleggen de lead heeft.
5. Het Rijk-Regio-overleg spreekt een escalatieregeling af.
6. Betrokken partijen zien zelf toe op een adequate verantwoording aan achterbannen en/of volksvertegenwoordigers.

4. Evaluatie, voortgang en communicatie Regio Deal

Artikel 7 – Evaluatie en voortgang

1. De Regio brengt de beginsituatie van de regionale opgave in kaart. Daarnaast bepaalt de Regio een evaluatie-aanpak waarmee bijgehouden kan worden of de afgesproken aanpak (artikel 2) bijdraagt aan de doelen (artikel 1) van de Regio Deals. De beginsituatie en evaluatie-aanpak zijn beschreven in het voorjaar van 2025.
2. De Regio stelt éénmaal per jaar een voortgangsrapportage op, met daarin:
  - a. de voortgang van de initiatieven en projecten;
  - b. in hoeverre partijen op schema liggen om de beoogde resultaten (artikel 3) te behalen.
3. De jaarlijkse voortgangsrapportage wordt in concept voor 15 juni van ieder jaar voorgelegd aan Partijen, gelet op indiening voor 15 juli bij de minister van VRO in het kader van de bijzondere uitkering.
4. De Regio kan met de jaarlijkse voortgangsrapportage de betrokken partners informeren. VRO gebruikt de jaarlijkse voortgangsrapportage als input voor de periodieke voortgangsrapportage van alle Regio Deals voor de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.
5. VRO draagt zorg voor onderzoek, betreffende het geheel van de Regio Deals (o.m. de resultaten en effecten van de Deals voor brede welvaart). De Regio verleent haar medewerking hieraan.
6. BZK verzamelt binnen het geheel van de Regio Deals lessen en kennis over de (door)ontwikkeling van regionale samenwerking binnen het stelsel van openbaar bestuur, waarmee mede uitvoering wordt gegeven aan de Actieagenda Sterk Bestuur.⁶

Artikel 8 – Communicatie

1. Partijen zien toe op een gezamenlijke communicatiestrategie en -plan, waarbij de Regio in de lead is.
2. De Regio zal bij projecten die deel uitmaken van de uitvoering van de Regio Deal Saba vragen om in de communicatie over die projecten kenbaar te maken dat het project mede mogelijk is gemaakt in samenwerking tussen Rijk en regio.

5. Slotbepalingen

Artikel 9 - Uitvoering in overeenstemming met Unierecht

De afspraken van deze Regio Deal en/of de daaruit voortvloeiende maatregelen worden in overeenstemming met het recht van de Europese Unie uitgevoerd en uitgewerkt in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technische normen en voorschriften.

Artikel 10 - Gegevensuitwisseling

1. De in het kader van (de uitvoering van) deze Regio Deal uitgewisselde dan wel uit te wisselen informatie is in beginsel openbaar. Indien een Partij verzoekt om geheimhouding zullen de overige Partijen deze informatie in beginsel geheimhouden en deze geheel noch gedeeltelijk aan enige derde bekendmaken, behoudens voor zover een verplichting tot openbaarmaking voortvloeit uit de wet, een rechterlijke uitspraak of deze Regio Deal.
2. Partijen dragen er zorg voor dat concurrentiegevoelige en/of privacygevoelige informatie uitsluitend wordt gedeeld voor zover dit in overeenstemming is met de relevante

---

⁶ Met de Actieagenda Sterk Bestuur (2022, zie overheid.nl) richt het ministerie van BZK zich op het versterken van de samenwerking binnen het Rijk en de samenwerking tussen Rijk, medeoverheden en niet-overheidspartners.

internationale, Europese en nationale wettelijke kaders. Zij kunnen hiertoe nadere afspraken vastleggen.

Artikel 11 - Wijzigingen

1. Elke Partij kan schriftelijk verzoeken deze Regio Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de instemming van alle Partijen.
2. Partijen treden in overleg binnen 6 weken nadat een Partij het verzoek kenbaar heeft gemaakt bij VRO. VRO informeert de overige Partijen over de voorgestelde wijziging en vraagt hen om instemming.
3. Nadat alle Partijen aan VRO kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot wijziging wordt de wijziging en de verklaringen tot instemming als bijlage aan dit convenant gehecht.

Artikel 12 - Opzegging

1. Elke Partij kan de Regio Deal Saba met inachtneming van een opzegtermijn van 3 maanden schriftelijk opzeggen, indien een zodanige verandering van omstandigheden is opgetreden dat deze Regio Deal billijkheidshalve op korte termijn behoort te eindigen. De opzegging moet de verandering in omstandigheden vermelden.
2. Wanneer een Partij deze Regio Deal opzegt, blijft de Regio Deal voor de overige Partijen in stand voor zover de inhoud en de strekking ervan zich daartegen niet verzetten.
3. Ingeval van beëindiging van de Regio Deal Saba krachtens opzegging is geen van de Partijen jegens een andere Partij schadeplichtig.

Artikel 13 - Toetreding nieuwe partijen

1. In overeenstemming met alle Partijen kunnen anderen tijdens de looptijd van de Regio Deal Saba als nieuwe partijen toetreden tot deze Regio Deal. Een toetredende partij dient de verplichtingen die voor haar uit de Regio Deal voortvloeien te aanvaarden.
2. Het schriftelijke verzoek tot toetreding met daarbij de concrete bijdrage aan de Regio Deal Saba wordt gericht aan VRO. VRO informeert Partijen en vraagt hen om instemming.
3. Zodra alle Partijen aan VRO schriftelijk kenbaar hebben gemaakt in te stemmen met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Regio Deal Saba en gelden voor die partij de voor haar uit de deal voortvloeiende rechten en verplichtingen. 4. Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Regio Deal Saba gehecht.

Artikel 14 - Ongeldigheid

Indien een bepaling van de Regio Deal in enige mate als nietig, vernietigbaar, ongeldig, onwettig of anderszins als niet-bindend moet worden beschouwd, bijvoorbeeld wegens strijdigheid met de het Besluit specifieke uitkering Regio Deals vierde, vijfde en zesde tranche ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals (zoals deze luidt op het moment dat de strijdigheid zich voordoet of alsdan in bestuursrechtelijke zin is vastgesteld), wordt die bepaling, voor zover nodig, uit de Regio Deal verwijderd en vervangen door een bepaling die wel bindend en rechtsgeldig is en die de inhoud van de niet-geldige bepaling zoveel mogelijk benadert. De overige bepalingen van de Regio Deal blijven in een dergelijke situatie ongewijzigd en onverminderd geldig.

Artikel 15 - Publiekrechtelijke medewerking en toepasselijk recht

1. De in het kader van Regio Deal door Partijen te verlenen (publiekrechtelijke) medewerking laat de publiekrechtelijke positie en bevoegdheden van Partijen onverlet.

2. Op deze Regio Deal is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Artikel 16 – Nakoming

De Regio Deal is niet in rechte afdwingbaar. Partijen kunnen elkaar aanspreken op tekortkomingen in de nakoming van de Regio Deal in het Rijk-Regio overleg.

Artikel 17 - Ondertekening in verschillende exemplaren

De Regio Deal Saba kan worden ondertekend door Partijen in verschillende exemplaren, die samengevoegd hetzelfde rechtsgevolg hebben alsof deze Regio Deal is ondertekend door alle Partijen in één exemplaar.

Artikel 18 - Citeertitel

Deze Regio Deal kan worden aangehaald als Regio Deal Saba.

Artikel 19 – Inwerkingtreding en looptijd

1. Deze Regio Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen en eindigt op 31 december 2028.
2. Partijen kunnen, na bespreking in het Rijk-Regio-overleg, de looptijd van de Regio Deal wijzigen. Hierna moet door regiokassier een verzoek tot wijziging van de beschikking bijzondere uitkering ten behoeve van de uitvoeringsactiviteiten Regio Deals worden gedaan bij VRO.

Artikel 20 - Publicatie

1. Deze Regio Deal zal net als andere Regio Deals openbaar worden gemaakt door publicatie in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de Regio Deals.
2. VRO rapporteert over de Regio Portefeuille, alsmede de hieruit voortvloeiende Regio Deals naar de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.